

Arbejdsgangsbeskrivelse

Delegation af sundhedslovsydelse

Indholdsfortegnelse

1. Arbejdsgangsbeskrivelse
2. Arbejdsgangsfigurer
 - Delegation af sundhedslovsydelse
3. Aktiviteter
 - Delegation til SSH/SSA/ufaglært
 - Delegation til VIS SUL/SPL

Arbejdsgangsbeskrivelse

Delegation af sundhedslovsydelse

Følgende er gældende for delegation af sundhedslovsydelser i Hjemme- og Sygeplejen

Beskrivelse

En autoriseret sundhedsperson - læge - kan delegere opgaver inden for sit forbeholdte virksomhedsområde til både autoriserede sundhedspersoner - SSA/SPL og andre personer uanset uddannelse og baggrund. Ved delegation skal den autoriserede sundhedsperson - lægen - udvise omhu og samvittighedsfuldhed ved udvælgelse og instruktion af og ved tilsyn med den person, som opgaven er delegeret til.

Nogle opgaver kan ikke delegeres - se hvilke [HER](#)

Delegation kan ske både som en konkret delegation og som en rammedelegation.

1. Konkret delegation

Den for behandlingen ansvarlige autoriserede sundhedsperson - lægen - delegerer i et konkret tilfælde, der vedrører en enkelt borger, opgaver inden for sin forbeholdte virksomhed til en medhjælp - SSH/SSA/SPL/ufaglært.

2. Rammedelegation

Rammedelegationen kan være både i forhold til behandling af den enkelte borger og til behandling af en defineret borgergruppe.

Det bemærkes, at det er et krav, at der udfærdiges skriftlige instrukser, når der anvendes rammedelegation.

Rammedelegation til behandling af den enkelte borger

Ved rammedelegation til behandling af den enkelte borger, beslutter den autoriserede sundhedsperson - lægen, som delegerer opgaver inden for sit forbeholdte virksomhedsområde til en medhjælp - SPL, at de forbeholdte opgaver kan iværksættes i forhold til netop denne borger. Den autoriserede sundhedsperson - lægen - har således på forhånd taget stilling til behandlingen af borgeren.

Den behandlingsansvarlige læge skal tage stilling til den enkelte borger og sikre, at ordinationen er indført i borgerens journal.

Rammedelegation til behandling af en veldefineret borgergruppe

I visse situationer kan en autoriseret sundhedsperson - lægen - delegerer til en bestemt personalegruppe at iværksætte behandling, uden at den autoriserede sundhedsperson - lægen - forinden har taget stilling til, at behandlingen skal iværksættes over for de enkelte borgere.

Områdelederen skal sikre sig, at det af en instruks fremgår, hvilke symptomer der skal være til stede, inden behandlingen kan iværksættes af personalet på egen hånd. Af instruksen skal selve udførelsen af behandlingen være tilstrækkeligt beskrevet, ligesom det skal fremgå, hvornår behandlingen er kontraindiceret. F.eks. stix af urin.

3. Videre delegation

Medhjælpen - SPL - kan videre delegerer en opgave, medmindre ledelsen eller den autoriserede sundhedsperson - lægen, der oprindeligt har delegeret opgaven, har besluttet, at videre delegation ikke må finde sted.

4. Ansvar

Ledelsens ansvar

Det er områdelederens ansvar, at der foreligger instruks for fagligt forsvarlig behandling af borgere, herunder i forbindelse med delegation af opgaver. Det er distriktledelsens ansvar, at personalet er instrueret og oplært i de relevante arbejdsopgaver, ligesom distriktledelsen har ansvaret for at føre relevant tilsyn med udførelsen heraf

Den autoriserede sundhedspersons ansvar - lægen

Den autoriserede sundhedsperson - lægen, der delegerer en opgave indenfor sit forbeholdte virksomhedsområde, har ansvar for at sikre sig, at medhjælpen er kvalificeret til at udføre opgaven. Lægen skal desuden i fornødent omfang føre tilsyn med medhjælpens udførelse af opgaven.

Ved rammedelegation til behandling af en defineret borgergruppe skal den autoriserede sundhedsperson, der har ansvaret for behandlingen - lægen, sikre sig, at der er udarbejdet en skriftlig instruks for udførelsen af opgaven samt for opfølgning på behandlingen eller resultatet af en undersøgelse. Det er således den delegerende autoriserede sundhedspersons ansvar - lægens, at det er forsvarligt at delegere den pågældende opgave inden for forbeholdt virksomhed.

Medhjælpens ansvar - SSH/SSA/SPL/ufaglært

Medhjælpen - SSH/SSA/SPL/ufaglært - er ansvarlig for at udføre opgaven efter instruktionen og sige fra overfor en opgave, som den pågældende ikke ser sig i stand til at udføre forsvarligt.

Hvis medhjælpen - SSH/SSA/SPL/ufaglært - følger den givne instruktion, vil ansvaret for udførelsen af opgaven påhvile den, som har delegeret opgaven - lægen/SPL. Hvis medhjælpen SSH/SSA/SPL/ufaglært - ikke følger den givne instruktion, vil den pågældende selv have ansvaret for opgavens udførelse. Dette gælder både ved delegation og videredelegation. Som udgangspunkt vil en medhjælp skulle dokumentere den delegerede forbeholdte virksomhed.

Ansvar ved videredelegation

De beskrevne ansvarsforhold gør sig også gældende ved videredelegation. Både for den medhjælp - SPL, der videredelegerer opgaven (og således påtager sig den autoriserede sundhedspersons ansvar), og for den person, der benyttes som medhjælp - SSH/SSA/ufaglært - i videredelegationen.

Ved videredelegation skal vedkommende, der videredelegerer opgaven, sikre sig, at den person, som opgaven overdrages til, er kvalificeret til at udføre opgaven. Vedkommende er ansvarlig for at videregive den relevante instruktion om opgavens udførelse og i fornødent omfang føre tilsyn med den person, som opgaven er videredelegeret til.

OBS: Komplekse sundhedslovsydelser må ikke delegeres

- *Kompleks sygepleje:*

Defineres som et ustabil forløb, hvor der er behov for tætte observationer og daglige revurderinger af situationen. Borgeren har et stort antal og/eller meget komplicerede problemstillinger. Det er ikke oplagt, hvad den optimale sygepleje er, og borgeren og/eller hans pårørende kan være uenige i sygeplejen. Situationen kan være præget af etiske dilemmaer.

SPL har ansvar for at SSH/SSA/ufaglært:

- er kvalificeret til at udføre opgaven,
- har fået entydig instruktion i at udføre opgaven, herunder opgavens omfang
- har forstået instruktionen
- er instrueret i at kunne vurdere eventuelle komplikationer
- er instrueret i, hvornår der skal tilkaldes yderligere hjælp

SPL skal desuden i fornødent omfang føre tilsyn med medhjælpens udførelse af opgaven.

OBS der skal visiteres ydelse til opfølgning på alle delegerede ydelser.

Rutineopfølgning på kompression, udlevering af medicin, anlæggelse og pleje af kateter (tømning af pose og nedre hyg) samt undersøgelse og måling af værdier (blodsuktermåling) er som udgangspunkt hver 6. måned

Alle andre opfølgninger er en faglig vurdering ift. opgaven.

5. Dokumentation

Ved rammedelegation til behandling af den enkelte borger skal den autoriserede sundhedsperson - lægen - sikre, at ordinationen er indført i patientens journal.

Områdelederen har ansvaret for, at der foreligger instruks for en fagligt forsvarlig tilrettelæggelse af delegeret virksomhed, herunder at medhjælperne er instrueret og oplært heri.

Sygeplejerske = SPL

Social- og sundhedsassistent = SSA

Social- og sundhedshjælper = SSH

Visiterende sygeplejerske = VIS SUL

Visitor servicelov = VIS SEL

Plejeforløbsplan = PFP

Udskrivningsrapport = USR

Korrespondancemeddelelse = KM

Referencer:

<https://www.retsinformation.dk/eli/Ita/2009/1219> og

<https://www.retsinformation.dk/eli/mt/2009/115>

<https://dsr.dk/sygeplejersken/arkiv/sy-nr-2005-17/kompleks-sygepleje-nu-med-sygeplejersker>

Arbejdsgangsfigurer

Delegation af sundhedslovsydelse

Læge	SPL
Delegation til VIS SUL/SPL	
	Delegation til SSH/SSA/ufaglært

Aktiviteter

Delegation til SSH/SSA/ufaglært

Beskrivelse

SPL kan videredelegere opgaver og har ansvar for at sikre sig, at SSH/SSA/ufaglært:

- er kvalificeret til at udføre opgaven. OBS opgaven skal være ukompleks og stabil - se definition for kompleks SPL i indledningen.
- har fået entydig instruktion i at udføre opgaven, herunder opgavens omfang - Helbredstilstand og handlingsanvisning skal være udførligt udfyldt. Oplæring hos borger skal ske ved behov.
- har forstået instruktionen
- er instrueret i at kunne behandle eventuelle komplikationer
- er instrueret i, hvornår der skal tilkaldes yderligere hjælp

SPL skal desuden føre tilsyn med udførelse af opgaven, dvs. der skal være ydelse på til opfølgning på alle delegerede ydelser.

SPL har ansvar for fagligt at vurdere om videredelegation kan finde sted; er der f.eks. tale om kompleks sårpleje, kompleks medicindispensering, kan det vurderes at opgaven skal forblive hos sygeplejerskerne.

OBS!! Ved delegation af medicinadministration til SSH/ufaglært, skal SPL/SSA være opmærksom på at ændre "administreres af" til ikke-autoriserede ved overførsel af det enkelte præparat fra FMK til LMK

Delegation til VIS SUL/SPL

Beskrivelse

En autoriseret sundhedsperson - læge - delegerer opgave til Hjemme- og Sygeplejen (VIS SUL)

En autoriseret sundhedsperson - læge, der delegerer opgaver til en medhjælp - Hjemme- og Sygeplejen (VIS SUL), kan beslutte, at videredelegation ikke må finde sted.